

Maharashtra State Board Class 10 Sanskrit Anand Solutions Chapter 7 वाचनप्रशंसा

Sanskrit Anand Std 10 Digest Chapter 7 वाचनप्रशंसा Textbook Questions and Answers

भाषाभ्यासः

1. पूर्णवाक्येन उत्तरं लिखत ।

प्रश्न अ.

वाचनेन के गुणाः वर्धन्ते ?

उत्तरम् :

वाचनेन शीलं, सद्गुणसम्पत्तिः, ज्ञानं, विज्ञानं उत्साहः च एते गुणाः वर्धन्ते।

प्रश्न आ.

वाचनेन मनुजाः किं बोधन्ते ?

उत्तरम् :

वाचनेन मनुजाः बहून् विषयान् बोधन्ते।

प्रश्न इ.

विद्यार्थिना कथं कालक्षेपः न कर्तव्यः ?

उत्तरम् :

विद्यार्थिना वृथाभ्रमणेन, कुक्रीडया, परपीडया, अपभाषणेन च कालक्षेपः न कर्तव्यः।

2. माध्यमभाषया उत्तरं लिखत ।

प्रश्न अ.

वाचनम् उपकारकं कथम् इति स्पष्टीकुरुत।

प्रश्न आ.

हितं सद्ग्रन्थवाचनम् इति कविः किमर्थं वदति?

3. समानार्थकशब्दान् लिखत ।

शीलम्, दक्षः, रताः, कालक्षेपः, वार्धक्यम्, पण्डितः

प्रश्न 1.

समानार्थकशब्दान् लिखत ।

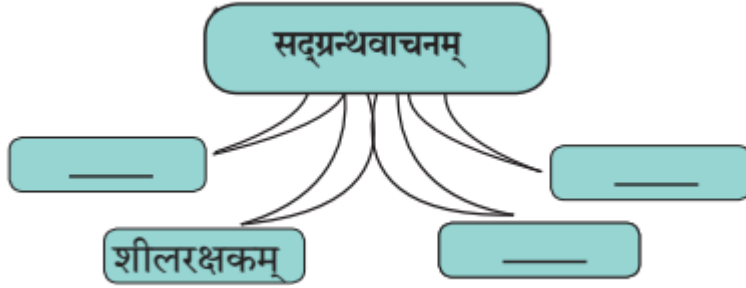
शीलम्, दक्षः, रताः, कालक्षेपः, वार्धक्यम्, पण्डितः

उत्तरम् :

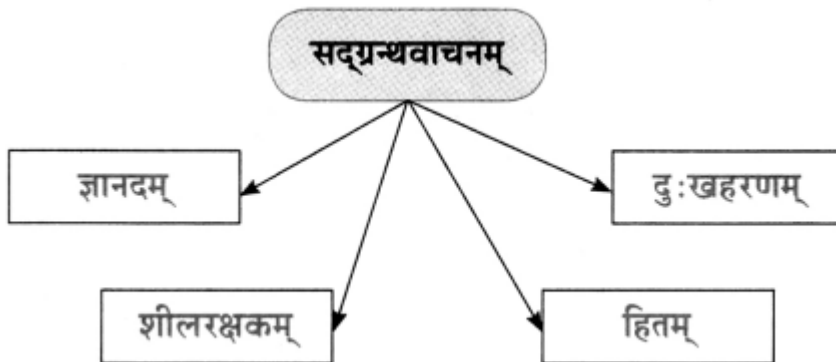
- शीलम् – चारित्र्यम्।
- दक्षः – सतर्कः, जागरुकः, तत्परः।
- रताः – तल्लीनाः, मग्नाः।
- कालक्षेपः – कालापव्ययः।
- वार्धक्यम् – वार्धकम्, वृद्धावस्था, स्थाविरम्।
- पण्डितः – विद्वान्, विदग्धः, प्राज्ञः।

4. जालरेखाचित्रं पूरयत ।

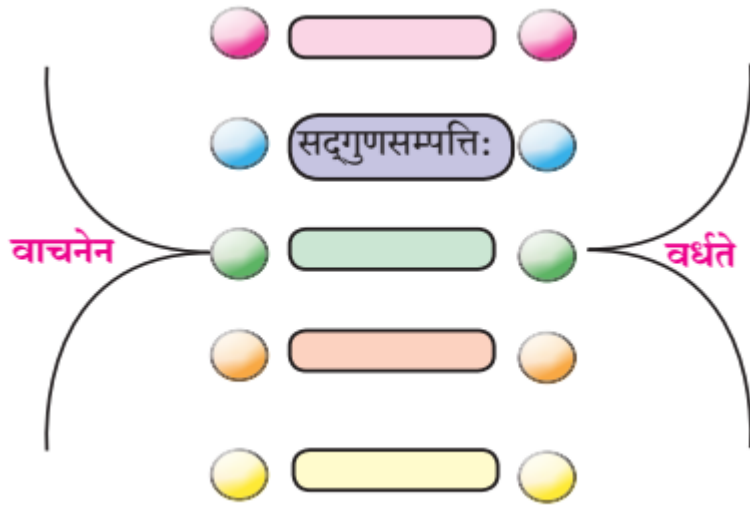
प्रश्न अ.

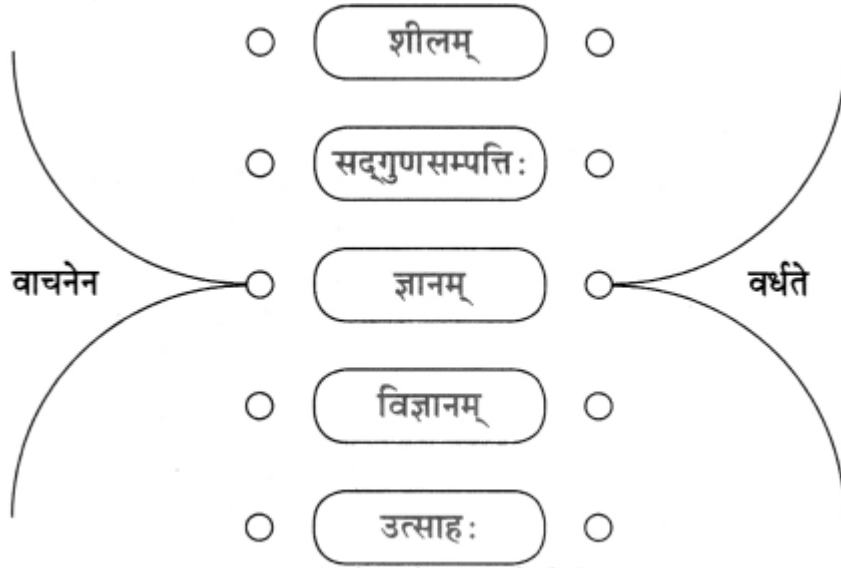
उत्तरम् :

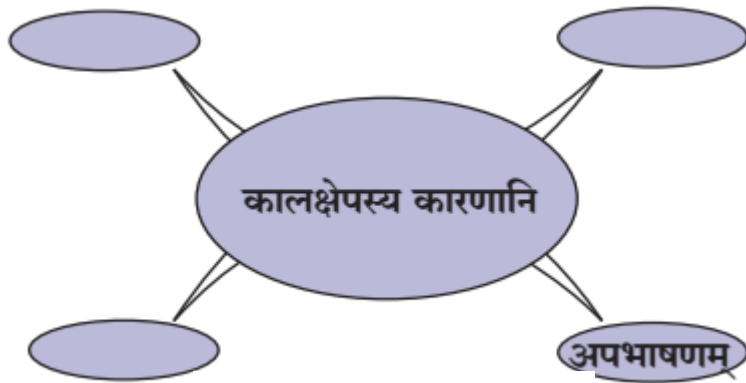
प्रश्न आ.

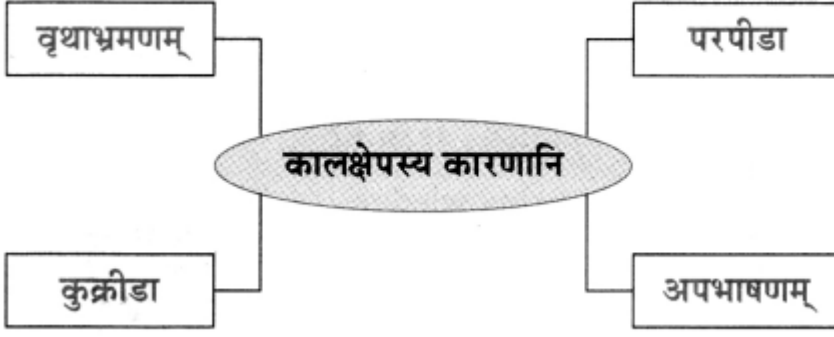
उत्तरम् :

प्रश्न इ.

उत्तरम् :

5. विरुद्धार्थकशब्दान् लिखत ।

सद्गुणः, उत्साहः, प्राचीनाः, उपकारकम्

प्रश्न 1.

विरुद्धार्थकशब्दान् लिखत ।

सद्गुणः, उत्साहः, प्राचीनाः, उपकारकम्

उत्तरम् :

1. सद्गुणः × दुर्गुणः।
2. उत्साहः × अनुत्साहः ।
3. प्राचीनाः × अर्वाचीनाः ।
4. उपकारकम् × अपकारकम्।

6. सन्धिविग्रहं कुरुत ।

प्रश्न अ.

वाचनेनैव

उत्तरम् :

वाचनेनैव – वाचनेन + एव।

प्रश्न आ.

अद्ययावद्धि

उत्तरम् :

अद्ययावद्धि – अद्ययावत् + हि।

7. विशेषण-विशेष्याणां मेलनं कुरुत ।

प्रश्न 1.

विशेषणम्	विशेष्यम्
उपकारकम्	मनुजाः
प्राचीनाः	विषयान्
दक्षाः	वाचनम्
बहून्	कविपण्डिताः

उत्तरम् :

विशेषणम्	विशेष्यम्
उपकारकम्	वाचनम्
प्राचीनाः	कविपण्डिताः
दक्षाः	मनुजाः
बहून्	विषयान्

8. अमरकोषात् योग्यं समानार्थशब्दं योजयित्वा वाक्यं पुनर्लिखत ।

प्रश्न अ.

मनुजाः वाचनेन बहून् विषयान् बोधन्ते ।

उत्तरम् :

मनुष्याः / मानुषाः / माः / मानवाः / नराः वाचनेन बहून् विषयान् बोधन्ते।